

**Grane
kommune**

Skolemiljø ved Grane barne- og ungdomsskole

Utgangspunkt: **Opplæringsloven § 12-1: Virkeområdet for reglene om skolemiljøet til elevene**

- Kapittel 12 gjelder for skolen, skolefritidsordninger og leksehjelpsordninger.
- Gjelder også når aktiviteter skjer utenfor skolens område og på skolens digitale plattformer.
- Forhold utenfor skolen kan likevel ha betydning:
 - Skolen har en aktivitetsplikt uavhengig av årsaken til at en elev ikke har det trygt og godt.
 - Skoleveien er i en særstilling.

Skolens plikt når det gjelder å sikre elevenes skolemiljø

- Omhandler både det psykososiale og fysiske miljøet

Oppl. § 12-2

«Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.»

Mobbing og krenkelser kan ta mange former

- Uthengning
- Baksnakking og spredning av løgner
- Vold og fysiske overgrep
- Ødelegging og stjeling av ting
- Trusler og tulletrusler
- Ironi, sarkasmer
- Stemmeleie og herming
- Kroppsspråk (Slutte rekkene når en kommer.) (Flytte stol ut av ringen)

- Slutte å prate når en elev kommer til
- Kallenavn som er negativt ment.
- Kjefting. Gi ordre. Bestemme.
- Stadig negative omtale, kommentarer og erting
- Systematisk avvising eller sletting av en som internettvenn.
- Varianter av utestenging: Blir ikke ringt til eller kontaktet, mens alle andre samles, ikke få være med i grupper på sosiale medier, holdt utenfor
- Negative blikk
- Få sårende eller stygge meldinger, bilder eller videoer
- Spredning av bilder eller video a noen som er nakne

**«Det er elevens egen subjektive oppfatning som avgjør
om skolemiljøet er trygt og godt»**

MOBBING OG MISTRIVSEL

OPPLL. §12-4 - AKTIVITETSPLIKTEN

1. FØLGE MED OG FANGE OPP

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing.

- *gjennom å snakke med elevene*
- *de ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever*
- *foreldre som tar kontakt fordi de melder fra om det har skjedd noe på skolen.*
- *eleven forteller om mistrivsel*
- *endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet.*
- *noen elever blir stille og trekker seg tilbake i lek eller deltar ikke i lek og aktiviteter, mens andre trer tydelig fram og gir beskjed når ting blir vanskelige.*
- *endringer i klasser kan være mer bråk og uro, endringer sosialt og hvilke barn som leker sammen*

(udir.no)

- Gjelder også skoleveien, og når aktiviteter skjer utenfor skolens område og på skolens digitale plattformer.

2. GRIPE INN

Skolen skal ikke godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.» (oppl. §12-3)

Hvis du som ansatt i skolen overhører for eksempel hatytringer eller observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking, skal du gripe inn umiddelbart og stoppe situasjonen.

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å gripe inn hvis de ser krenkelser, som for eksempel mobbing. (udir.no)

3. MELDE FRA

Alle som jobber på skolen skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Det kan legges til rette for at elevene kan melde anonymt på hver skole. For eksempel med en «meldeboks».

4. UNDERSØKE

Hvis noen som jobber i skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang.

Plikten til å undersøke betyr at skolen skal undersøke elevens opplevelse av skolemiljøet. Undersøkelsene må ha som formål å få frem fakta om situasjonen og hva som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet.

5. **SETTE INN TILTAK OG EVALUERE**

Skolen har plikt til å

- *sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, uansett årsak*
- *følge opp tiltakene*
- *evaluere virkningen av tiltakene*
- *legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig*

6. **DOKUMENTERE**

Skolen må dokumentere skriftlig hva de gjør for å sørge for at elever har det trygt og godt på skolen.

Skolen har to dokumentasjonsplikter

1. *dokumentere hvilke tiltak de planlegger å gjennomføre - gjennom en aktivitetsplan*
2. *dokumentere hva de har gjort for å følge opp delpliktene i hver enkelt sak, det vil si følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak og evaluere*

Utdrag fra Veileder utarbeidet av Utdanningsdirektoratet

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/>

I TILLEGG:

SIKRE AT VI FØLGER OPP FNs konvensjon om barnets rettigheter

Artikkel 13 1. *Barnet skal ha rett til ytringsfrihet;*

Denne rett skal omfatte frihet til å søke, motta og meddele opplysninger og ideer av ethvert slag uten hensyn til grenser, enten det skjer muntlig, skriftlig eller på trykk, i kunstnerisk form eller gjennom en hvilken som helst uttrykksmåte barnet måtte velge.